Melléklet Erdőbénye Község Önkormányzata 76/2025. (XI.24.) KT határozatához

Falugondnoki Szolgálat
Szakmai Program

Erdőbénye Község Önkormányzata

2025.

Tartalomjegyzék

Bevezetés ……..…… 3
1. Szakmai program kialakításánál figyelembe vett jogszabályok…….…… 3
2. A falugondnoki szolgáltatás célja ……..…. 4
2.1. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása,
létrejövő kapacitások …… 5
2.1.1. A települési lakosság szükségleteinek bemutatása …….. 5
2.1.2. Közszolgáltatások bemutatása ……. 5
2.1.3. A falugondnok helyettesítése …… 6
2.1.4. Személyi feltételek ……. 6
2.1.5. Tárgyi feltételek …… 7
2.1.6. A falugondnoki szolgáltatás tartalma …… 7
2.1.6.1. Szállítás ……. 7
2.1.6.1.1. A falugondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó alapfeladatai …… 7
2.1.6.1.2. A falugondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó kiegészítő feladatai…….. 10
2.1.6.1.3. Önkormányzati feladatok megoldását segítő közvetett szolgáltatások……..… 11
2.1.6.2. Megkeresés …… 11
2.1.6.2.1. A falugondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó alapfeladatai …… 11
2.1.6.3. Közösségi fejlesztés ……... 12
2.1.6.3.1. A falugondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó kiegészítő feladatai ……. 13
2.1.6.3.2. Önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatások ….. 13
2.2. Más intézményekkel történő együttműködés módja …… 13
3. Ellátandó célcsoport ……..... 13
4. Tájékoztatás, kapcsolattartás, igénybevétel, ellátott- és munkajogi kérdések ……. 15
4.1. A szolgáltatóról szóló tájékoztatás helyi módja …….……. 15
4.2. A szolgáltató és az igénybevevő közötti kapcsolattartás módja…….. 15
4.3. Az ellátás igénybevételének módja …… 15
4. 4. Az ellátottak és a szociális szolgáltatást végzők jogainak védelmével kapcsolatos szabályok …….. 16
4.5. A falugondnoki szolgáltatást végző jogai ……...… 17
Záradék……. 17

.

BEVEZETÉS

Erdőbénye Község Önkormányzatának Képviselőt-testülete – a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló az 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 60.§-a, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 39. §-a alapján – a település falugondnoki szolgálatának szakmai programját az alábbiak szerint határozza meg.

A szakmai program Erdőbénye község közigazgatási területén a falugondnoki szolgáltatásra terjed ki.

A személyes gondozást nyújtó szociális alapellátás (falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatás) kormányzati funkció száma: 107055

Az alapellátást nyújtó szolgáltató:	Erdőbénye Község Önkormányzata Falugondnoki Szolgálata
Székhelye:	3932 Erdőbénye, Kossuth utca 31.
Képviselője:	Kántor Dezső Dénes polgármester
Telefon:	06-47/336-003
E-mail cím:	polghiv@erdobenye.hu

1. A SZAKMAI PROGRAM KIALAKÍTÁSÁNÁL FIGYELEMBE VETT JOGSZABÁLYOK

• 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról (Kjt.)

• 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (Szt.)

• 1996. évi XX. törvény a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról

• 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt.)

• 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról

• 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (Áht.)

• 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)

• 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról (Ákr.)

• 2016/679 EP rendelet a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (általános adatvédelmi rendelet) (GDPR)

• 29/1993. (II.17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról (Tr.)

• 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról

• 340/2007. (XII.15.) Korm. rendelet a személyes gondoskodás igénybevételével kapcsolatos eljárásokban közreműködő szakértőkre, szakértői szervekre vonatkozó részletes szabályokról

• 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról

• 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről (Sznyr.)

• 415/2015. (XII.23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről (Nyr.)

• 381/2016. (XII.2.) Korm. rendelet az Integrált Jogvédelmi Szolgálatról

• 610/2020. (XII. 18.) Korm. rendelet a Nemzeti Szociálpolitikai Intézetről

• 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről (Ir.)

• 1/2000. (I.07.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (Szakmai rendelet)

2. A FALUGONDNOKI SZOLGÁLTATÁS CÉLJA

A falugondnoki szolgáltatás célja a hátrányos helyzetű, szolgáltatáshiányos települések esélyegyenlőségének növelése, az ott élők életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás és a szociális alapellátások kiépítésének elősegítése, a települések szolgáltatási funkcióinak bővítése, közösségfejlesztés, valamint a jobb életminőség elérése. Igény szerint a kistérségi közlekedési szolgáltatásokban való részvétel.

Ezen fő célok tekintetében a település a falugondnoki szolgálat létrehozásával, működtetésével és fenntartásával a következőket kívánja elérni:

A falugondnoki szolgáltatás célja a település intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

A falugondnoki szolgálat az önkormányzat saját rendelete, az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 39. § (1)-(3) bekezdés, valamint a helyi szükségletek alapján

- közvetlen, személyes szolgáltatásokat (ezen belül alap- kiegészítő szolgáltatási feladatokat), valamint
- az önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatásokat végez.

A szolgáltatás igénybevételére jogosultak köre: a településen teljes lakossága.

A falugondnoki szolgáltatás valamennyi eleme térítésmentes.

2.2. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, létrejövő kapacitások

2.1.1. A települési lakosság szükségleteinek bemutatása

Erdőbénye község, Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyében a Tokaji járásban lévő 1054 fő lakosú település. Erdőbénye az Észak-Magyarországi Régióban helyezkedik el. Szomszédos települése Szegilong, Sima, Tolcsva.

A község saját közigazgatási területén vasúti megállóval nem rendelkezik, autóbusz közlekedik a vasútállomásra, és más településekre.

2.1.2. Közszolgáltatások bemutatása

Erdőbénye község lakossága a közszolgáltatások jelentős részét a környező településeken tudja igénybe venni.

A községben Óvoda, 1-6 osztályig általános iskola, szociális konyha, művelődési ház és könyvtár működik.

Az általános iskolások 7-8 osztálya a Bodrogkersztúri Eötvös József Általános iskolába jár.

A háziorvosi-, gyermekorvosi ellátást Olaszliszkával kötött megállapodás keretében látja el az önkormányzat. A védőnői ellátást heti egy alkalommal védőnő biztosítja. A fogorvosi alapellátás Szerencs Városban, az orvosi ügyelet Tokaj Városban biztosított a lakosság részére.

Kórházi ellátást legközelebb Sátoraljaújhelyben tudnak igénybe venni a lakosok.

A szociális étkezést, az intézményi gyermekétkezést és a szünidei étkezést az Erdőbényei Önkormányzati Konyha látja el. A házi segítségnyújtás feladatát Erdőbénye önkormányzata látja el. A család- és gyermekjóléti szolgálatot a Tokaji Többcélú Kistérségi Társulás Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

A postai szolgáltatás biztosított.

2.1.3. A falugondnok helyettesítése

A szociális alapellátások esetében a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 19. § (5) bekezdése előírja, hogy a fenntartónak folyamatosan nyújtania kell, vagyis nem szüneteltetheti az ellátást: Az alapszolgáltatások nyújtását a fenntartó nem szüneteltetheti, a folyamatos működésről távollét esetén megfelelő képesítéssel rendelkező személlyel történő helyettesítése, illetve másik szociális szolgáltatóval, intézménnyel, illetve annak fenntartójával kötött megállapodás révén gondoskodik.

Az SZCSM rendelet értelmében a falugondnok, tanyagondnok munkakörök betöltéséhez nincs középfokú képesítési elvárás, de bármely középfokú végzettséggel és szakképzettséggel is betölthetőek. A fentiek alapján a kinevezett falu- vagy tanyagondnok távolléte (szabadság, betegállomány stb.) esetén a helyettesítés bármilyen végzettségű személlyel teljesíthető. A helyettesítő személyre nem vonatkoznak az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 39. § (5) bekezdésében foglaltak, vagyis a helyettesítő személyt nem kell bejelenteni a falu- és tanyagondnoki alapképzésre.

A költségvetési törvényben meghatározott támogatásra akkor jogosult a fenntartó, amennyiben a szolgáltatást a Szt. 60. §-a és a külön jogszabályban foglalt szakmai szabályoknak megfelelően tartja fenn.

2.1.4. Személyi feltételek

Az önkormányzat a falugondnoki szolgálat ellátásához megfelelő kategóriájú jogosítvánnyal rendelkező 1 fő közalkalmazottat alkalmaz.

A közalkalmazott munkaköre: falugondnok, közvetlen felettese a polgármester.

A falugondnoki szolgáltatást végző személy által ellátandó feladatokat munkaköri leírás tartalmazza.

A falugondnok köteles a fenntartó által finanszírozott, munkakör betöltéséhez szükséges falugondnoki alapképzést a foglalkoztatás kezdő időpontjától számított egy éven belül elvégezni.

A falugondnok köteles a munkáltató által támogatott kötelező továbbképzéseken részt venni.

A falugondnok számára lehetőséget kell biztosítani – a feladatellátáshoz szükséges – közösségi összejöveteleken való részvételre, a szakmai szervezetekkel történő kapcsolattartásra.

A falugondnok köteles a szociális szolgáltatást végző munkatársakra vonatkozó etikai szabályokat betartani.

A falugondnok köteles minden munkanapon, illetve a munkaidőn túli munkába rendelés esetén az előírt időben munkára jelentkezni munkavégzésre alkalmas állapotban.

A falugondnok esetleges egészségügyi, fiziológiai állapotváltozását köteles munkaadójának mielőbb jelenteni, hogy helyettesítése megoldható legyen.

2.1.5. Tárgyi feltételek

A falugondnoki gépjárművet zárt helyen kell tárolni. A falugondnok köteles a falugondnoki gépjárművet használat után minden nap ezen a helyen leállítani.

A falugondnok köteles a gépkocsit rendben, tisztán tartani, a szervizigényt figyelemmel kísérni.

A falugondnok a feladatai ellátásához havi ellátmányra jogosult szükség szerint.

A falugondnok jogosult a szolgáltatással kapcsolatos iratokba betekinteni és a falugondnoki gépjármű mellett a feladatellátásához szükséges egyéb, a szolgáltatást fenntartó rendelkezésére álló eszközöket is használni (számítógép, internet, telefon stb).

A falugondnok tevékenységének, a szolgáltatások igénybevételének dokumentálására az alábbi dokumentumokat használja:

- Tevékenységnapló
- gépjármű menetlevele

2.1.6. A falugondnoki szolgáltatás tartalma

A falugondnoki szolgáltatás

- szállítás,
- megkeresés és
- közösségi fejlesztés szolgáltatási elemet biztosít.

2.1.6.1. Szállítás

Szállítás: javak, vagy szolgáltatások eljuttatása az igénybe vevőhöz, vagy az igénybe vevő eljuttatása a közszolgáltatások, szolgáltatások, közösségi programok helyszínére, ha szükségleteiből adódóan mindezek más módon nem oldhatók meg.

2.1.6.1.1.1.A falugondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó alapfeladatai

Közreműködés az étkeztetésben

A feladatellátás tartalma, módja:

A falugondnok kiemelt, közvetlen alapfeladata:

- nyári gyerekétkeztetésben való közreműködés, az erre vonatkozó jogszabály értelmében az étkeztetésre jogosult gyermekek részére napi egyszeri meleg étel kiszállítása igény szerint. Az ellátottak köre Erdőbénye Község Önkormányzata a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 9/2021. (VIII. 24.) számú önkormányzati rendeletében foglaltak alapján jár el az étkeztetés igénylése tekintetében.

A szociális étkeztetés kiszállításának biztosítása az Erdőbényei Önkormányzat Konyha intézményből az igénylők részére.

Közreműködés a házi segítségnyújtás biztosításában

A feladatellátás tartalma, módja:

A házi segítségnyújtás keretében a falugondnok azon feladatokat látja el, amelyek kívül esnek a képesített gondozók által végezhető feladatok körén. Továbbá feladata közé tartozik, előzetes egyeztetést követően a házi gondozást biztosító gondozók ellátottakhoz való kiszállítása.A falugondnok segítséget nyújthat a rászorultak fizikai erejét és/vagy mozgásképességét meghaladó feladatok megoldásában:

- ház körüli, szakképesítést nem igénylő feladatok
- nehezebb tárgyak mozgatása, hó eltakarítás
- a napi életvitel fenntartásához szükséges alapvető élelmiszerek, vegyi áruk, fogyasztási cikkek stb. beszerzése. A falugondnok az igénybevevő által jelzett beszerzési igényt írásban rögzíti, a vásárlásra előleget vesz át, és a kért árucikkeket helyben vásárolja meg. A vásárlásról köteles nyugtát kérni, és a vásárolt árucikkekre az igénybevevőtől kapott készpénzzel a bizonylat átadásával – a beszerzett áru átadásával egyidejűleg – elszámolni.

Az ellátottak köre:

Fizikai, mentális és szociális állapotuk miatt rászoruló azon személyek, akik önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, és nem gondoskodnak róluk.

Egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása

A feladat három fő területet érint:

a) a betegek háziorvosi rendelésre, illetve
b) egyéb egészségügyi intézménybe szállítását, valamint
c) a gyógyszerek kiváltását, és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítását.

A falugondnoki szolgálat alapfeladata, hogy a településen élő betegek minél gyorsabban jussanak el a megfelelő orvoshoz, jussanak gyógyszereikhez. A falugondnoki szolgáltatás egyik kiemelten fontos feladata a szolgáltatást igénylő lakos orvosi ellátáshoz való hozzájuttatása, a háziorvosi rendelésre. A szállítási feladatot igény szerint kell ellátni, indokolt esetben a saját településen belül is.
Mivel a fertőző, vagy életveszélyben lévő betegek szállítása szakszerű ellátást igényel, ezért a falugondnok ezen személyek szállítását nem végezheti. A falugondnok kötelessége a szakszerű ellátás megszervezése (mentő, orvos hívása), és közreműködhet a betegszállítás megszervezésében is.

A falugondnok a feladatellátáshoz szükséges alapvető elsősegély nyújtási ismereteket a falugondnoki alapképzésen, illetve a továbbképzések során szerzi meg.

Az egyéb egészségügyi intézményekbe való szállítás előzetes időpont egyeztetés, orvosi beutaló alapján történik rászorultság alapján.

A falugondnok a gyógyszerkiváltást, a gyógyászati segédeszközök beszerzését az ellátottak és a háziorvos szokásjoga, igénye szerint végzi.

A receptek kiváltása és a gyógyszerek időben történő házhoz szállítása nagy segítség a betegeknek. Figyelni kell arra, hogy a gyógyszerek név szerint kerüljenek külön csomagolásra, és az elszámolás is pontos legyen, a vásárlást nyugtával kell igazolni.

Az ellátottak köre:

Betegek, mozgáskorlátozottak, kismamák, kisgyermekes családok, idősek, akik számára a közlekedés elsősorban egészségi állapotuk, életkoruk, egyéni élethelyzetük és szociális helyzetük miatt nehézséget okoz.

A feladatellátás rendszeressége: folyamatos

Az óvodáskorú, iskoláskorú gyerekek szállítása

A tömegközlekedés hiányosságai miatt és a gyermekek biztonságos közlekedése érdekében a falugondnoki gépjármű részt vesz a gyermekek szállításában, amely az oktatási, nevelési intézmények szervezésében történő foglalkoztatásokra való eljutásban segíti a gyermekeket.

A gyermekek rendezvényekre, kiállításokra, kulturális, szórakoztató gyermekműsorokra, színházi előadásokra szállítása, a gyermekek esélyegyenlőségét biztosító szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése céljából a szállítás megszervezi és lebonyolítja.

Közreműködés az egyéb alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésben

A falugondnoki szolgáltatást végző fontos feladata az Szt. 60. §-ban meghatározott szociális alapszolgáltatások, valamint - jelzőrendszeri tag minőségében - a család- és gyermekjóléti szolgálat igénybevételéhez nyújtott segítség, az ezen intézményekkel, szakembereikkel való folyamatos kapcsolattartás, igény esetén a szakemberek szállítása.

Ha a jelzőrendszeri tag azt állapítja meg, hogy nem áll fenn életveszély, testi épséget veszélyeztető tényezi, akkor a jelzőrendszer szakembere értesíti a család-és gyermekjóléti szolgálatot. Amennyiben fennáll életveszély, testi épséget veszélyeztető tényező, úgy haladéktalanul jelezni kell (elsőként telefonon, később írásban) a hatóság, a szolgáltató és/vay a központ felé. Ebben az esetben azért szükséges mindkét szolgáltatást nyújtó felé egy időben megküldeni a jelzést, hogy az intézkedés mindkét fél részéről haladéktalanul, időveszteség nélkül megtörténhessen. Krízishelyzet esetén az észlelő- és jelzőrendszer tagja azonnal szóban, személyesen, vagy telefonon keresztül teszi meg jelzését. Az életet és testi épséget veszélyeztető magatartás ismeretéről, tényéről szóló jelzését – amennyiben arról tudomást szerzett, esetleg azt közvetlenül tapasztalta – írásban teszi meg, akkor is, ha arról csak közvetett módon, pl. telefonos jelzés útján szerzett tudomást. Ezekben az esetekben az időveszteség elkerülése érdekében az írásbeli jelzés történhet utólagosan is. Bántalmazás, vagy más személy elleni bűncselekmény gyanúja esetén, amennyien ismert a feltételezett elkövető, akkor fontos, hogy a jelzés során a lehető legpontosabb információkat rögzítsük annak személyéről, adataikról, a helyszínről, a bejelentő elérhetőségeinek megadásával, a kért intézkedés megjelölésével. A jelzések megtételén túl a jelzőrendszeri tag szerepe a szociális segítő munka folytatása során is elengedhetetlen. Minden egyes szakember új szempontot, megközelítést tud hozzátenni a segítő folyamathoz, amely a szakemberek együttműködésével válik teljessé, amely valóban elérheti a gondozási folyamat célját, a veszélyeztetettség megszüntetését.

A falugondnok részt vesz a veszélyhelyzetek elhárítását célzó intézkedésekben, a családjából kiemelt gyermek szakellátásba való beszállításában.

2.1.6.1.2. A falugondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó kiegészítő feladatai

- ***A közösségi, művelődési, sport- és szabadidős rendezvények szervezése, segítése***

A falugondnoki szolgálat egyik fő célja a településen élők életminőségének javítása, nemcsak az alapfeladatok biztosításával, de a közvetlen, kiegészítő feladatokkal is. A feladat elvégzésében nagy szerepe van a falugondnoknak, aki központi szerepet tölt be a településen, ő az, aki a legjobban ismeri a település lakóit és szükségleteit, és tartalmas kapcsolatrendszerrel bír. Feladatainak egy része a gépjárművel történő, a rendezvényekkel kapcsolatos beszerzések; ellátottak szállítása külterületről; helyi egyesületek, nyugdíjasok szállítása.

- ***Egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása***

Segítségnyújtás a lakosság hivatalos ügyeinek intézésében, amely történhet a szolgáltatást igénylők adott hivatalokba, intézményekbe történő szállításával, illetve az ügyek falugondnokok által történő elintézésével.

- ***Egyéb lakossági szolgáltatások biztosításában való közreműködés***

Olyan feladatok tartoznak ide, amelyek közvetlenül egyik korábban felsorolt feladathoz sem tartoznak, azonban a társadalmi, gazdasági változások szükségessé teszik az újonnan felmerült igények kielégítését.

2.1.6.1.3. Önkormányzati feladatok megoldását segítő közvetett szolgáltatások

A falugondnok közreműködik azon önkormányzati feladatok megoldásában is, amelyeknek célja nem személyesen és közvetlenül az egyes rászorulók, igénybe vevők szükségleteinek kielégítése, hanem közvetetten élvezik annak hasznát.

- A település ellátását, működését szolgáló anyag- és árubeszerzés az önkormányzat és intézményei számára
- A falugondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása

2.1.6.2. Megkeresés

Megkeresés: szociális problémák által érintett vagy veszélyeztetett azon egyének közvetlen, illetve közvetett módon történő elérése vagy felkutatása (a releváns szolgáltatásokhoz való hozzájutás céljából), akik vélhetően jogosultak egy adott szolgáltatásra, de azt elérni nem tudják.

A falugondnok további feladata: a helyben vagy a közigazgatási területen működő szociális ellátórendszer szolgáltatásainak igénybevételének lehetőségeire vonatkozó információk felkutatása, erről a lakosság tájékoztatása.

2.1.6.2.1 A falugondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó alapfeladatai

Közreműködés az étkeztetésben

A falugondnok szállításon kívüli feladata a településen élő lakosokkal való beszélgetés során a további étkezési igények felmérése és továbbítása a fenntartó felé, illetve a megszervezésében való közreműködés.

Közreműködés a házi segítségnyújtás biztosításában

A falugondnok napi szinten figyelemmel kíséri az idős, egészségi állapotukban korlátozott, főleg egyedül élő embereket. Szükség szerint jelzéssel él a megfelelő szakma képviselője felé (családsegítő családgondozó, házi-segítségnyújtó), amennyiben azt tapasztalja, hogy önmagukról saját háztartásukban is már csak segítséggel képesek gondoskodni. A folyamatos, permanens ellátást, gondozást igénylő személyek esetében gondoskodik a hozzátartozók értesítéséről, ennek hiányában a fenntartó segítségével eljár az ellátott személy intézményi elhelyezésében.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás segítése

A falugondnok a sokrétű munkájának köszönhetően napi szinten kapcsolatban van a település lakosaival, így lehetősége van figyelemmel kísérni az egyedül élőket, főként az idős embereket. Abban az esetben, ha valakinek az egészségi állapotában olyan mértékű romlás következik be, amit már ő maga nem tud, vagy egyéb okok miatt képtelen szakembernek jelezni, azt a falugondnok teszi meg. Prevenciós célzattal segíti a település lakosait egészségi állapotuk megőrzését azzal, hogy részt vesz a szűrővizsgálatok szervezésében, és tájékoztatja a lakosságot a lehetőségekről.

Közreműködés a közösségi és szociális információk szolgáltatásában

A falugondok a helyi közösségi élet főszereplője, aki nemcsak szállítási, de szervezési, lebonyolító funkciót is ellát. A közösségi programokon aktívan részt vesz, aktivizál, bevon. Ehhez felméri a lakosok szükségleteit, igényeit, összegez, továbbítja a fenntartó felé, majd a szükséges információkat eljuttatja a település lakói számára.

Közreműködés az egyéb szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésben

A Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján a falugondnok a mindennapi munkája során folyamatosan figyelemmel kíséri és észleli a veszélyeztetett családok, egyének életkörülményeit. Észleli a veszélyhelyzeteket, a különböző szenvedélybetegségeket, függőségeket, különös tekintettel a gyermekek helyzetére, az esetleges gyermekbántalmazásra, a családon belüli erőszakra. Megfelelő információ esetén jelzési kötelezettségének eleget téve elősegíti a szükséges, prevenciós intézkedéseket.

2.1.6.3. Közösségi fejlesztés

Közösségi fejlesztés: egy településrész, település vagy térség lakosságát érintő integrációs szemléletű, bátorító- ösztönző, informáló, kapcsolatszervező tevékenység, amely különböző célcsoportokra vonatkozó speciális igényeket tár fel, szolgáltatásokat kezdeményez, közösségi együttműködéseket valósít meg.

2.1.6.3.1 A falugondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó kiegészítő feladatai

Közösségi, művelődési, sport és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése

A falugondnok egyik fő feladata lehet a település közösségi életének fellendítése, fenntartása. Személyiségével hat a közösségre, a településen élők számára minta, példakép lehet, mely nagymértékben meghatározza a közös programok minőségét, gyakoriságát.

2.1.6.3.2. Önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatások

Önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére

A fenntartó által meghatározott közösségi programokról való tájékoztatás a lakosság részére, szórólapok kiosztása, plakátok kihelyezése, ösztönzés a programokon való részvételre.

2.2. Más intézményekkel történő együttműködés módja

A falugondnok munkája során együttműködik

- a házi segítségnyújtást végző személlyel, a kapcsolattartás napi rendszerességű, elsősorban személyesen történik
- Erdőbénye Község Önkormányzatával, a kapcsolattartás napi rendszerességű, elsősorban személyesen a polgármester útján történik
- A Bodrogkeresztúri Közös Önkormányzati Hivatallal a kapcsolattartás rendszeres, személyesen vagy telefonon történik
- az Erdőbényei Nap-Szarvas Óvoda vezetőjével a kapcsolattartás alkalomszerű, telefonon vagy személyesen történik
- a szociális, illetve gyermekvédelmi területen a család- és gyermekjóléti szolgálattal a kapcsolattartás alkalomszerű, telefonon vagy személyesen történik
- a háziorvossal a kapcsolattartás hetente személyesen történik
- a védőnői szolgálattal a kapcsolattartás alkalomszerű, telefonon vagy személyesen történik

Az együttműködésük révén kölcsönösen tájékoztatják egymást a falugondnoki szolgálat szolgáltatásába bevonandó, illetve a már a szolgáltatásban részesült személyekről.

3. ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT

Fiatal (0-14 éves lakosság), közép, időskorúak (65 év feletti lakosság), mozgáskorlátozottak, fogyatékkal élők és szociálisan rászorulók, valamint a hétköznapi életükhöz való segítségnyújtásra szorulók köre.

A település demográfiai mutatói:

Év	Fő	Változás
2021	1109	bázis év
2022	1087	98%
2023	1078	97%
2024	1065	96%
2025	1054	95%

A lakónépesség alatt, az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes számát értjük.

A népesség elöregedése, a családi struktúrák változásai következtében megnőtt az igény a személyes gondoskodási formák iránt. Településünkön a lakosság korösszetétele kedvezőtlen, magas az időskorúak aránya. A kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetből adódóan megfigyelhető a fiatalok elvándorlása.

Az ellátandó célcsoport a település teljes lakossága. A szolgáltatás nyújtása, mértéke, gyakorisága az ellátást igénybe vevő személy igényeinek és rászorultságának figyelembevételével történik. Van, amelyik napi szintű kapcsolatot eredményez, gyermekek szállítása, ebéd hordása, a piacra, boltba járás heti szintű, azonban van a rendezvényekhez kapcsolódóan eseti, alkalomszerűen végzett tevékenység is.
Az ellátandó célcsoport esetében a falunk földrajzi helyzetéből fakadóan, a központtól távol eső falurészek és az ingázó munkába járás miatt a hétköznapokban jobbára az idősebbek maradnak a faluban, amely speciális helyzetet teremt. Az étkezésük segítésén túl, a falugondnok figyel a mentális egészségükre, beszélget velük, adott esetben segít a fa behordásában, illetve mivel két temetője is van a településnek, kiviszi őket és segíti őket a közös hitélet gyakorlásában.

Öregedési index

Év	**60 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 0328)	**0-13 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 0327)	**Öregedési index (%)** (TS 0401)
2022	313	45	695.55%
2023	320	42	761,90%
2024	315	42	750,00%
2025	322	41	785.36 %

Többek között ennek is köszönhető, hogy ma már kevéssé jellemző a több generáció együttélése, ami megnehezíti az önmaguk ellátásában segítségre szoruló időskorúak gondozását. Emiatt egyre növekszik azok aránya, akik idősen egyedül élnek. Emellett növekvő tendenciát mutat azok száma is, akik különböző valamint szociális problémákkal küzdenek, és emiatt segítségre szorulnak.

4. TÁJÉKOZTATÁS, KAPCSOLATTARTÁS, IGÉNYBEVÉTEL, ELLÁTOTT- ÉS MUNKAJOGI KÉRDÉSEK

4.1. A szolgáltatóról szóló tájékoztatás helyi módja

A falugondnoki szolgáltatásokról szóló tájékoztatást a helyben szokásos módon kell közzétenni:

- hirdetményben a település hirdetőtábláin,
- helyi rendezvényeken: közmeghallgatás, falu fórum,
- elektronikus felületeken (weboldal, facebook)
- személyesen, élőszóban: a falugondnok - polgármester, illetve képviselőik útján.

A szolgáltatásokkal, és a felmerülő problémákkal kapcsolatban tájékoztatást munkaidejében a falugondnok, ügyfélfogadási időben a polgármester, illetve a közös önkormányzati hivatal erre felhatalmazott dolgozói adnak. A tájékoztatás alapja a működési engedélyt kiadó hatósághoz benyújtott szakmai program.

4.2. A szolgáltató és az igénybevevő közötti kapcsolattartás módja

A kapcsolattartás lehetséges módjai az alábbiak.:

Személyesen: a falugondnoki szolgálattal való kapcsolattartásra az esetek többségében az igénybevételkor kerül sor.

Telefonon: a falugondnok számára biztosítani kell a telefonon történő mobil elérhetőséget, hogy az igénybe vevők távollétében is jelezni tudják számára szükségleteiket.

Írásban: rendszeres ellátási igényét, észrevételeit és esetleges panaszait az ellátottak írásban is jelezhetik a szolgáltatás fenntartójának.

4.3. Az ellátás igénybevételének módja

A szolgáltatás igénybevételi szándékának jelzése:

A szolgáltatással ellátott település lakossága a helyben szokásos tájékoztatási módozatok szerint értesül a lehetőségekről. A lakosok szolgáltatás iránti igényeiket a falugondnoknál, a, a polgármesternél, a közös önkormányzati hivatal dolgozójánál személyesen, írásban vagy telefonon jelezhetik.

A szolgáltatásra igényt tartó személy a településen belüli szolgáltatási igényét minimum 2 munkanappal előbb jelentheti be és egyeztetheti le a falugondnokkal, a településen kívüli szolgáltatási igényét pedig 3 munkanappal előbb kell bejelentenie és leegyeztetnie. A feladatellátás egyrészt a bejelentés sorrendjétől, másrészt a bejelentett probléma fontosságától függ.

Azon szolgáltatási, szállítási igényeket, amelyek eltérnek a rendszeres tevékenységektől, azt a fenntartóval kell egyeztetni.

Amennyiben a fenntartó a szolgáltatási igényt elutasítja, azt az igénylő felé írásban kell megtennie.

A falugondnoki szolgáltatás során az igények teljesítésének mérlegelésekor ügyelni kell arra, hogy az időben is rendszeres, közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó alapellátási feladatok nem sérülhetnek, valamint a gazdaságosság szempontjának figyelembevételével kell dönteni.

A falugondnoki szolgáltatás jogszabályban meghatározott szolgáltatásainak igénybevétele önkéntes és térítésmentes.

4. 4. Az ellátottak és a szociális szolgáltatást végzők jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

A falugondnoki szolgáltatást igénybe vevőnek joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotának megfelelő és a szolgáltatás által nyújtható teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére.

A szociális szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét be kell tartani. A falugondnok a szolgálat által biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybe vevőket megillető alkotmányos alapjogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel az élethez, emberi méltósághoz, a testi épséghez, valamint a testi-lelki egészséghez való jogra.

A falugondnoki szolgáltatás adott időpontban történő igénybevételének indokoltságát a falugondnok, ill. a fenntartó az igénylő adott élethelyzete, rászorultsága alapján állapítja meg, függetlenül az igénybe vevő egyéb, az akut élethelyzetet nem feltétlenül befolyásoló körülményeitől. A falugondnoki szolgálat az ellátottak élethelyzetükből adódó szükségleteit köteles kielégíteni.

Az ellátást igénybe vevőnek joga van a szolgáltatás működésével kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez.

Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem, különös tekintettel, az egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival, szociális helyzetével kapcsolatos információkra.

Panasztételi eljárás: Panasszal a fenntartó felé írásban beadott kérelemmel lehet fordulni. A panaszt a fenntartó 15 munkanapon belül köteles elbírálni és írásban megválaszolni. Amennyiben a szolgáltatás igénylője a választ nem tartja kielégítőnek, az ellátottjogi képviselő útján érvényesítheti jogait.

4.5. A falugondnoki szolgáltatást végző jogai

A falugondnoki szolgáltatást végző, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott munkavállaló számára biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapja, tiszteletben tartsák emberi méltóságát és személyiségi jogait, munkáját elismerjék, valamint a fenntartó megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számára. A falugondnok a munkavállalói jogainak érvényesítésére a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény, valamint a Munka Törvénykönyve alapján jogosult.

A falugondnok az Szt. 94/L. § (2) bekezdés g) pont alapján közfeladatot ellátó személynek minősül, az ilyen fokozottabb veszéllyel járó munkakörökben foglalkoztatott személyeket szükséges magasabb szintű védelemben részesíteni az ellenük irányuló erőszakos cselekményekkel szemben.

Záradék:

Erdőbénye Község Önkormányzatának Képviselőtestülete a falugondnoki szolgálat szakmai programját a 76/2025. (XI.24.) számú határozatával elfogadta.

Kántor Dezső Dénes
polgármester